

do Vukovara najbolj treba in največ koristi bo dajala, ker brodarstvo po Savi ni nikdar gotovo.“

Iz Erdeljskega. V sošeski Vadarški je storilo 81 mož družtvo, ktere pogodbe so podpisali in shranili. Spoznayši, da je tudi najčisteje žganje počasen strup, kateri mnogo bolezen in zgodno smert vzrokuje in ker žganjár ni bolji kakor tisti, ki sam sebe umorí; dalje da tatinstvo, poziganje, ubijanje in druge hudodelstva večidel iz pisanosti po žganji izvirajo, so sklenili in se zavezali: 1. nikomur več v vasi pripustiti, da bi žganje točil, in da nihče več v vasi ne sme žganja na prodaj imeti; kdor se bo zoper to pregrešil, plača 1 fl. kazni; 2. da bo, ko bo kak ud tega družtva kaj zidal, mu vsaki ud en dan pomagal; dobival bo za to hrano, pa brez žganja; 3. zavezali so se dalje, da ima iz vsake hiše vsaj en človek k pogrebu priti, če kak vasčan umerje; ako se to ne zgodí, plača gospodar tiste hiše 6 kr. v posebno dnarnico, ktero bo oskerboval poseben za to postavljen človek; na koncu vsacega leta bo dajal rajtengo od té dnarnice; in 4. so se zavezali, iz sošeske dva za to pripravna moža izvoliti, ktera se zavezeta, za vsacega, ki v sošeski umerje, grob skopati.

Iz Rusije. Rusija ima v Evropi največ goveje živine; cenijo jo na 25 do 28 milijonov repov, tako, da na 12 ljudi pride 5 goved. Vsako leto se blizo polčeterti milijon goved zakolje.

— V Rusiji izhaja ta čas 109 mnogoverstnih časnikov v ruskem in tujih jezikih, in 95 dnevnikov in periodičnih oglašnikov učenih družb.

Iz Bosne. 26. marca je 110 kristjanov pri Samucu na avstrijansko zemljo se preselilo, ker Turki neusmiljeno preganjajo in zapravo vse, kateri tretjine ne odrajujejo, dasiravno sta dala Azis paša in Kajmakam paša Tuzliški povelje, zastale tretjine ne s silo ne vse na enkrat pobrati. Iz tega slednji lahko vidi, kako se spolnujejo ukazi vladnega komisarja v Bosni. Nepoboljšljiva silovitost domačih Turkov in podkupljivost nižjih turških urednikov je tolika, da nič zoper njo ne premore.

Iz Černe gore. Černogorci so pred kratkim na škodraškem jezeru 18 turških čolničev vzeli v tamni noči, ko so mirno prvezani ležali brez vse straže. Ker so se pa evropski konzuli v Škodri temu zoperstavili, so jih dali Černogorci zopet nazaj in v Vranjo so jih odrajtali.

— Knez Danilo je ukazal, pri cerkvenih opravilih zopet za ruskega cara in carinjo in za rusko pravoslovno cerkev moliti. Cetinjski arhimandrit Nikanor Njeguš je šel v Petrograd, menda se bo dal za škofa černogorskega in epirskega posvečiti. Hodil je v Zadru v šolo in s svojo posebno vdanostjo in pohlevnostjo se je knezu jako prikupil.

Iz Angležkega. 17. t. m. je višja porotnica v Londonu Bernarda nekrijevega spoznala. „Le Nord“ piše o tem: Potem ko je višji sodnik Lord Campbell še enkrat ponovil vspeh cele preiskave in obravnave, je vstal Bernard ter zagotovil, da bombe v Brisel poslane niso bile tiste, ktere so v Parizu rabili. Rekel je: „Prič nisem imenoval, da nihče ne pride v škodo po meni. Nikolj nisem imel morivcov najetih, in če je šel Rudio v Pariz, je šel iz lastne volje. Nikolj nisem naklepov z moritvijo delal; zarotil sim se pa, trinožtvo vgonobiti. Nikolj ne bom morivec, nikolj, nikolj!“ — Ob 3. uri so šli porotniki posvetovat se in ob šterih se vernejo. Tiho je vse, ko ponoči. Sodni pisar praša porotnike: „Gospodje, ali ste enih misel? Ali je Bernard kriv ali ni kriv?“ — Odgovor: „Ni kriv!“ je bil z glasnim ploskanjem sprejet, gospé so migale s svojimi rutami, gospodje s klobuki. — Bernard pa ni bil samo obdolžen, da je bil pripomožen k napadu na Napoleonovo življenje; obdolžen je bil tudi umora drugih. Vprašal je tedaj advokat Simon, eden zagovornikov, ali imajo

namen, Bernarda tudi zavoljo poslednjih obtožb zasledovati in soditi. Lord Campbell je rekel na to: „Gospodje, ker nimamo za ostale obtožbe nikakoršnih pričevel, je Vaša dolžnost izgovoriti, da ni kriv.“ Šli so se zopet posvetovat porotniki, pa kmali se vernejo in rečejo tudi, da ni kriv. S tem je prestal Bernard najhuje; zakaj če bi ga bili kri-vega spoznali, bi ga bili po angležkih postavah ob glavo djali. Še ena ga čaka, in prišel bo pred navadno porotnico zavoljo zarote. „Times“ piše, da bodo Bernarda prostega pustili, če dobí poróka za sebe.

— Bernardoovo oprostenje pretresajo časniki vsaki po svoje, vsi pa so za izrečenje porotnikov. Le malokdo misli, da bi to vtegnilo prijaznosti s Francozi škodovati. Vse pa se raduje in veseli in brati je, da bodo dali govor Bernardovega zagovornika, advokata James-a, v 2 milijonih iztisov na svitlo. — Angležka vlada je po izrečenji velikega deržavnega pravdnika od daljega Bernardovega zasledovanja odstopila in obtoženec je tedaj popolnoma oprostilen.

Iz Francozkega. Da so Angleži Bernarda tako spustili, je zbudilo na Francozkem, zlasti pa v Parizu perves dni hudo nevoljo. Posebno dva časnika: „Univers“ in „Constitutionel“ sta gromela zoper to, da je bilo groza. Ljudstvo je bilo bolj pokojno in slišalo se je samo tu in tam vprašanje: „Kaj bodo v Parizu rekli na to?“ Govora, ki ga je govoril Bernardozagovornik James, ne sme noben francozski časnik natisniti, dasiravno vse hrepeni po njem.

— Razun Bernardoove pravde daje Francozom v Parizu sedaj troje novih volitev za postavodajni zbor največ govoriti, ktere so na 26. t. m. odločene; gre pa voliti zbornike namesti treh umerlih opornikov. Vlada se nadja, da se bodo volitve po njeni volji izšle, dasiravno to še nì gotovo.

— Slišati je zopet o zboru diplomatov v Parizu; eni pravijo, da se bo začel 10., drugi pa 15. maja. Napoleon bo neki poslal dotičnim vladam svoje mnenja, po katerih ne bo več mogoče, to reč še dalje odlašati.

Pozvanje.

Marljivi domoljubi so začeli z lepim namenom in dobrim vspehom naberati gradivo za „slovensko basnoslovje.“ Mnogo so že prinesle „Novice“ o tem iz vseh krajev drage domovine; še več pa leži zakopanega v zakladu naroda. Išimo in zasledujmo te dragocene bisere v narodu, dokler še ni prepozno. Čas hiti in nemilo pometa osoda za njim. Hitimo tudi mi! Zaveruem tedaj vse domoljubne pisatelje na *Tvorko*, ktera je bila gotovo našim starodavnim sprednikom zanimivo bitje. Marsikaj bi se dalo še med ljudstvom o nji zveduti. Čast. gosp. Poženčan je nekoliko o nji že omenil v 28. listu „Novic“, stran 112, leta 1846. Fr. Malavašić.

Darovi za Vodnikov spominek.

Od I.—XX. naznanila . 816 fl. 52 kr.

Iz Dunaja je postal konec februarja:

Gospod dr. Matija Dolenc, dvorni in sodni advokat .	25 fl. — kr.
dr. Franc Zupančič, " " "	10 " — "
" dr. Janez Smuk, " " "	10 " — "
" dr. Franc Egger, " " "	5 " — "
" dr. Janez Steiner, " " "	5 " — "
" dr. Franc Žurga, c. k. notar	10 " — "
" dr. Marian Koller, c. k. dvorni svetovavec .	10 " — "
" Raimund Alborghetti, c. k. dvorni svetovavec	5 " — "
" dr. Vincenc Klun, prof. kupčijske akademije	1 " — "
" J. Jevnikar, c. k. ofic. najvišje polic. oblasti	1 " — "
" Matevž Cigale, c. k. ministerialni koncipist .	1 " — "
" Juri Jenko, " " "	1 " — "

Skupaj . 900 fl. 52 kr.